

под съмнение съществуването на ОФ. Процесът е необратим. По аналогия със съветската политическа практика той се представя като „естествен оздравителен процес“, насочен към една нехуманна абстракция – политическа, социална и дори морално-политическа еднородност на обществото. В опита за изграждане на нов социален ред събирателното понятие „широки народни маси“ постепенно стеснява своя обхват. Отделни индивиди, социални групи и политически организации не приемат легитимността, нито окончателния характер на комунистическия режим. Тяхната съпротива се парира с процеси срещу опозиционните лидери, забрана на опозиционните партии през 1947 г. и плурализма в политическия живот въобще. Пасивната подкрепа на комунистическия режим става рефлекс за самозащита и средство за физическо оцеляване на големи социални категории от българското общество.

Ликвидирането на опозицията с репресивното законодателство, административните средства в моделирането на общественото съзнание е част от големия фундаментален въпрос за отношението власт–опозиция в периода 1945–1947 г. На пръв поглед се създава представата за остри противоречия между установения режим в България и опозиционните сили. Но тази борба се движи в определените рамки на признатия от западните съюзници приоритет на СССР в Източна Европа. Затова противоречията трудно могат да се нарекат борба на идеи. Либералистичното плуралистично мислене на некомунистическите партии през 40-те години със своята толерантност се оказва безсилно, когато се изправя срещу фанатизма на опонентите си от комунистическата партия, въоръжени със средства, които демокрацията изключва. Представените от опозицията концепции с рационален заряд, с политико-икономически възгледи, които съответстват на съвременното равнище на развитие на обществено-политическата мисъл, независимо от тяхната по-голяма широта, се намират в подчинено положение, оказват се неконкурентоспособни в борбата с комунистическата идеология и тоталитарната власт.